

Med Hensyn til det Sigte, Lovforslaget tager, Monopolet, maa vi altsaa efter min Mening bort fra det. Det er et Sigte, taget fra Konsumentens mindre betydningsfulde Standplads. Vi maa tage vort Sigte fra Producentens Standplads, idet vi søger at væge den frie Konkurrence. Hvis vi kan det, slaar vi, om jeg saa maa sige, to Fluere med eet Smæk, for saa udretter vi ikke alene det, vi vil: Holde den frie Bane i Næringslivet fri, og at lovgive imod den værste Fare, der ligger i denne for vidt drevne Koncentration, men rent automatisk kommer vi ved, at vi fremmer Konkurrencen, ogsaa til at beskytte Konsumenten.

Jeg vilde egentlig slutte mit Foredrag hermed, men vil bede om Tilladelse til at føje et Par Ord til i Anledning af et Udtryk, som jeg brugte, og som jeg ikke gerne vil have staaende uforklaret. Jeg talte om vore slette nationaløkonomiske Lærebøger. Jeg vilde ikke have dette opfattet saaledes, at jeg skulde anse de Mænd, der skriver disse Lærebøger, for uvidende eller Folk, der ikke havde saa klar Viden, at de var i Stand til at formulere den i Lærebogsform. Jeg vil heller ikke have det opfattet saaledes, at jeg skulde mene, at disse Bøger var fyldt med ganske unyttige Ting. Det er selvsagt meget nyttigt at vide, hvordan en Bank virker, det er meget nyttigt at vide, hvordan Pengeomløbet foregaar, det er overordentlig nyttigt at vide, hvordan Jorden er fordelt her i Landet mellem stort og mellemstort og smaat Landbrug, hvordan Bevægelsen i vort Fødselsøverskud er og mange andre Ting, som man finder i disse Lærebøger. Men det er en Viden, som er stillet mekanisk op, det ene ved Siden af det andet, uden at den gror op af en fælles Muldjord.

Derfor kalder jeg dem slette Lærebøger og vedstaar denne Betegnelse. De kan give En megen Viden, disse Lærebøger, men de kan ikke give En Forstaaelse. Det er Forstaaelse, der mangler om økonomiske Forhold her i Landet; og det lægger jeg i høj Grad Universitetet til Last. Vi lærer vore statsvidenskabelige Kandidater Statistik, og vi bibringer dem megen nyttig Viden; men om denne Videns fælles Vækst, om Samvirken mellem Tingene, om de egentlige Naturaarsager til, at Tingene udvikler sig saaledes, som de gør, lærer vi dem ingenting. Derfor kalder jeg disse Bøger daarlige Lærebøger. En Mand, der ved 20 Gange mere end

en anden, er ham fuldstændig underlegen, hvis denne anden *forstaar* bare to Gange mere end den første. Det ønsker jeg altsaa at føje til: det er et System, jeg dadler; det er ikke enkelte Mennesker, jeg ønsker at nedsætte hos nogen. Jeg ved meget godt, at der mellem dem findes meget vidende og ogsaa baade videnskabeligt uddannede og tænkende Mennesker.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingen.

Folketingets næste Møde afholdes i Morgen, Fredag den 5. Februar, Kl. 1 med Dagsorden:

Fortsættelse af første Behandling af:

Forslag til midlertidig Lov om offentligt Tilsyn med visse Virksomheder.

Mødet hævet Kl. 3⁵⁰.

81de Møde.

Fredag den 5. Februar Kl. 1.

Formanden: Fra Udenrigsministeren er modtaget Eksemplarer af „Uddrag af de vigtigste tyske Landbrugstoldsatser samt af Bemærkningerne til den nye tyske Toldlov“. Eksemplarer heraf er omdelt.

I Skrivelse af Gaars Dato meddeler Formanden for det af Rigsdagen i Henhold til Grundlovens § 45 nedsatte Fællesudvalg til Valg af Medlemmer til Kommissioner og Hverv, at Fællesudvalget har valgt

Folketingsmand *Rudfeldt*

til for Tidsrummet indtil 6. Maj d. A. at indtræde som Medlem af Arbejdsnævnets Afdeling for ekstraordinær Arbejdsløshed, jfr. § 35 i Lov Nr. 47 af 4. Marts 1924 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m., i Stedet for Folketingsmand Stengaard-Kirkegaard, der har ønsket at udtræde af Nævnet.